

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9C/309/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615212232
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2017:7615212232.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Stanislava Semanová, v spore žalobcu: H. S., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, P., právne zastúpenom Advokátskou kanceláriou JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák, PhD., advokátom so sídlom Južná trieda 28, Košice, IČO 42109159 proti žalovaným: 1/ G-SNV, s.r.o., Markušovská cesta 1, Spišská Nová Ves, IČO 36592323, právne zastúpeným JUDr. Petrom Belicom, advokátom so sídlom Konventná 9, Bratislava a 2/ MSIG Insurance Europe AG, An den Dominikanern 11-27, 506 68 Köln, Nemecká spolková republika, registrácia v Kolíne č. HRB 75277, MSIG Insurance Europe AG pobočka poisťovne z iného členského štátu so sídlom Štúrova 11, Bratislava, IČO: 46773169, právne zastúpenom JUDr. Pavlom Rohutným, advokátom so sídlom Nová 37, Viničné, o náhradu škody takto

rozhodol:

- I. Žalobu proti žalovanému v 1. rade **z a m i e t a**.
- II. Žalobu proti žalovanému v 2. rade **z a m i e t a**.
- III. Žalovaný v 1. rade má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 50 %.
- IV. Žalovaný v 2. rade má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 50 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 22. 2. 2011 sa žalobca domáha, aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť mu titulom náhrady škody sumu 17 530,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 2.7.2015 do zaplatenia, platenia úrazovej renty 146,0085 Eur mesačne a náhrady trov konania. V žalobe uviedol, že ako živnostník uzatvoril so žalovaným v 1. rade Zmluvu o spolupráci pri vykonaní spoločných diel. Pre žalovaného v 1. rade tak vykonával práce tak, ako mu ich určoval koordinátor - majster, a to v súlade s článkom VII. bod 2 uzatvorenej Zmluvy. Dňa 18.7.2013 v ranných hodinách sa pripravoval na vykonávanie prác podľa určenia majstrom. Pri výkone určených prác utrpel úraz, ktorý mu spôsobil zamestnanec žalovaného v 1. rade A.. H. G. tým, že stúpil na vypínač stroja - lisu, ktorý sa následne spustil a pomliaždil mu ruku a prsty ľavej ruky. V dôsledku úrazu bol hospitalizovaný v nemocnici, kde podstúpil operácie a neskôr amputáciu podstatných častí dvoch prstov. Po ustálení jeho zdravotného stavu dňa 15.8.2014 lekár ohodnotil 120 bodmi a sťaženie spoločenského uplatnenia 400 bodmi. Na základe posudku posudkového lekára bol dňa 23.9.2014 uznaný k 18.7.2014 za invalidného s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45 %. Jeho zdravotný stav mu znemožňuje fyzicky náročné práce, ktoré do úrazu vykonával. V čase úrazu pracoval ako zámočník a zvárač, tieto práce teraz nemôže vykonávať. Žiada preto zvýšiť náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia o 25 %. Ďalej si nárokuje ušlý zisk, ktorým je strata na zárobku počas jeho práceneschopnosti a náhradu straty na zárobku pri invalidite. Celková škoda tak predstavuje sumu 17 530 Eur, z toho náhrada za

bolesť 1 932,- Eur, náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia 8 050,- Eur a ušlý zisk 7 548,- Eur. Úrazová renta predstavuje 146,0085 Eur mesačne.

2. Žalovaný v 1. rade v písomnom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 27.11.2015 nárok žalobcu neuznal a navrhol žalobu zamietnuť. Žalobca v čase úrazu nevykonával zadanú úlohu žalovaným v 1. rade, svojvoľne prerušil prácu, nekonal v súlade s povinnosťami v článku VII bod 2 a 4 Zmluvy o spolupráci pri vykonávaní spoločných diel. V čase nehody vykonával prácu, ktorú mu nezadal priamy nadriadený, ale prácu pre iného zamestnanca A.. G. pre jeho súkromné účely. Žalobca tiež nedodržel záväzok v prípadoch používania strojov a zariadení pracovať s odbornou starostlivosťou. Zo strany žalobcu šlo o exces, preto žalovaný nezodpovedá za túto škodu, keďže nebola spôsobená pri činnosti v prospech žalovaného, ale pri práci pre súkromné účely iného zamestnanca.

3. Žalovaný v 2. rade v písomnom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 14.7.2016 uviedol, že dňa 14.6.2013 bola uzatvorená Poistná zmluva č. XXX-Z.-XX-XX-XXXX medzi žalovanými. Dňa 9.2.2015 mu bolo doručené žalovaným v 1. rade Hlásenie škody, na základe ktorej začal šetrenie a požiadal sprostredkovateľa poistenia o zabezpečenie doplňujúcich údajov k ohlásenej škode. Toto mu bolo doručené dňa 21.7.2015 a v súvislosti s týmito údajmi namieta pravdivosť tvrdenia žalobcu, že v čase vzniku úrazu vykonával práce určené mu majstrom t.t. oprávnenou osobou žalovaného v 1. rade. Ďalej namietal svoju pasívnu vecnú legitimáciu v konaní. Poukázal na to, že poisťovný vzťah má akcesorický charakter, závisí od existencie primárneho zodpovednostného vzťahu. Vzťah poisťovne a poškodeného nie je vzťahom zodpovednosti za škodu, ktorý vzniká len medzi poškodeným a tým, ktorý mu škodu spôsobil. Žalobca ako poškodený právo na plnenie proti poisťovateľovi nemá.

4. Žalobca v tzv. replike doručenej súdu dňa 15.8.2016 uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie žalovaného v 1. rade, že v čase vzniku úrazu nevykonával prácu pre žalovaného v 1. rade, ani že konal v rozpore so Zmluvou o spolupráci pri vykonaní spoločných diel zo dňa 1.1.2008 alebo žeby porušil BOZP a navrhol v tomto smere vykonanie dôkazov. K vyjadreniu žalovaného v 2. rade uviedol, že rozhodnutie sa bude týkať aj práv a povinností žalovaného v 2. rade, keďže pokiaľ súd zaviazne žalovaného v 1. rade na náhradu škody, plniť bude žalovaný v 2. rade t.j. žalovaný v 2. rade má záujem na výsledku sporu.

5. Žalovaný v 1. rade v tzv. duplike doručenej súdu dňa 26.9.2016 k vyjadreniu žalobcu opätovne uviedol, že neuznáva svoju zodpovednosť za úraz žalobcu. Žalobca v čase úrazu nekonal v súlade so svojimi povinnosťami, nerešpektoval koordinátora, nedodržel pravidlá platné pre zamestnancov žalovaného hlavne z dôvodu BOZP a nedodržel svoj záväzok pracovať s odbornou starostlivosťou.

6. Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení doručenom súdu dňa 20.9.2016 k vyjadreniu žalobcu poukázal na to, že poškodenému vznikne právo, aby mu poisťovňa plnila len v prípade, že osobitné predpisy tak ustanovujú. Ani vtedy však poškodený nemá priamy nárok na náhradu škody voči poisťovni, vzniká tu osobitný právny vzťah, v rámci ktorého má poškodený špecifický právny nárok na osobitné plnenie. Záväzok poisťovateľa nahradiť poškodenému škodu nie je záväzkom voči nemu ale voči poistenému a poškodený až na výnimky nemá právo požadovať plnenie od poisťovateľa.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie, vypočul strany sporu, svedkov, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to Zmluvou o spolupráci pri vykonávaní spoločných diel, Lekárskym posudkom o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, posudkom a rozhodnutím Sociálnej poisťovne, faktúrami, Poistnou zmluvou a všeobecnými poisťovnými podmienkami, mailovou korešpondenciou, oznámením žalovaného v 2. rade, pracovnými zmluvami, parametrami motorového zakružkovacieho stroja, fotografiami motorového zakružkovacieho stroja a výrobkov, objednávkou výrobkov, nariadením žalovaného v 1. rade, inštruktážou o vstupnom školení z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a o ochrane pre požiarom, oboznámením s vnútropodnikovými predpismi žalovaného v 1. rade, a zistil tento skutkový stav:

8. Dňa 18.7.2013 žalobca utrpel úraz ľavej ruky, v dôsledku ktorého bol hospitalizovaný, podstúpil operácie a neskôr amputáciu podstatných častí dvoch prstov. V dôsledku úrazu si žalobou uplatnil voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu škody a to:

1/ bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia podľa Lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 15.8.2014, v ktorom bolestné bolo ohodnotené lekárom podľa položky č. 159i a 158c spolu počtom bodov 120 a sťaženie spoločenského uplatnenia počtom podľa položky

č. 365, 370b, 375, 379c, 377 spolu počtom bodov 400. Podľa posudku zo dňa 23.9.2014 bol žalobca uznaný za invalidného so začiatkom invalidity dňa 18.7.2014 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v 45 % s tým, že môže vykonávať prácu bez zdvíhania a nosenia ťažkých bremien a potreby jemnej manipulácie ľavou rukou.

2/ stratu na zárobku počas jeho práceneschopnosti. Z faktúr predložených žalobcom, ktorý vykonával pred úrazom podnikateľskú činnosť bolo zistené, že za obdobie mesiacov júl 2012 až jún 2013 jeho priemerný mesačný príjem činil 824,- Eur.

3/ úrazovú rentu. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne ústredie zo dňa 3.10.2014 bol žalobcovi priznaný invalidný dôchodok vo výške 277,10 Eur mesačne.

9. K uvedenému úrazu žalobcu dňa 18.7.2013 došlo krátko po 6.00 hod. v prevádzkových priestoroch žalovaného v 1. rade a to na stroji - motorový zakružovací stroj tak, že žalobcovi vtiahlo ruku do tohto stroja. Podľa výpovede žalobcu a svedka A.. H. G. k úrazu došlo tak, že v uvedený deň v ranných hodinách A.. G. požiadal žalobcu o zakruženie obrobku o rozmeroch 12x12 mm. Jednalo sa pritom o súkromný materiál A.. H. G..

10. Žalobca v čase úrazu nebol zamestnancom žalovaného v 1. rade. Práce pre žalovaného vykonával ako živnostník na základe Zmluvy o spolupráci pri vykonaní spoločných diel zo dňa 1.1.2008. V článku VII. bod. 2 tejto zmluvy sa žalobca ako dodávateľ zaviazal rešpektovať koordinátora všetkých súvisiacich činností na spoločných dielňach a dodržiavať pravidlá platné pre zamestnancov žalovaného v 2. rade ako odberateľa hlavne z dôvodu zabezpečenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany a podobne. V bode 4. uvedeného článku Zmluvy o spolupráci pri vykonaní spoločných diel sa žalobca zaviazal v prípadoch používania strojov, zariadení a nástrojov odberateľa pracovať s odbornou starostlivosťou za predpokladu odbornej spôsobilosti na dané stroje a zariadenia.

11. Žalobca v konaní uviedol, že dňa 18.7.2013 po príchode do práce o 6.00 hod. majster E. R. mu zadal prácu, na ktorú sa začal pripravovať. Vtedy za ním došiel A.. H. G. R. požiadavkou zakružiť jeho súkromný materiál, ktorý mu predložil s tým, že má povolenie od konateľa firmy na túto prácu. Napriek tomu menovaného poslal aj za majstrom, ktorý mu dal súhlas na túto prácu, čo videl aj počul, majster stál od neho cca 3 metre. Spolu s A.. H. G. následne odišli do haly, kde bol zakružovací stroj. Pri stroji povedal A.. G., že jeho materiál sa do stroja nevojde a musia ísť na iný stroj. Rukou pritom ukázal na medzeru medzi valcami stroja, na čo A.. H. G. urobil krok a zjavne stúpil na tlačidlo, ktoré sa nachádza na podlahe a ktorým sa stroj dal do pohybu. Na to mu ruku vtiahlo medzi valce, začal kričať a A.. G. vypol stroj, dal spätný chod a ruku mu zo stroja vytiahol. Koordinátorom jeho činnosti pre žalovaného v 1 rade bol určený len majster E. R.. Na základe pokynov iných pracovníkov nebol oprávnený vykonávať žiadnu činnosť a nikdy ani takúto činnosť nevykonával. Činnosť na súkromné účely mohla byť vykonávaná zamestnancami len so súhlasom vedenia konateľa spoločnosti, súhlas musel byť daný pred takouto činnosťou. Následne za takúto činnosť museli zaplatiť a to za materiál aj za prácu.

12. Konateľ žalovaného v 1 rade A.. O. M. uviedol, že žalovaný v 1 rade ako strojárka firma prijíma zákazky zo zahraničia z tuzemska a vykonávajú sa tu aj súkromné zákazky zamestnancov. Každá zákazka je evidovaná. Súkromné práce môžu byť vykonané len s jeho súhlasom resp. súhlasom A.. G.. Majster môže dať takýto súhlas až po tom, čo je súkromná zákazka riadne zaevidovaná a teda ak už bol daný jeho súhlas. Pred úrazom žalobcu nemal vedomosť o tom, že A.. H. G. mal záujem vykonať si prácu vo firme pre svoje súkromné účely. Poukázal na to, že A.. G. mal mať vedomosť o tom, že zakružovačka, ktorú chceli pri práci použiť sa používa na plech maximálnej hrúbky 1,5 mm a to mu zrejme ukazoval aj žalobca. V čase kedy došlo k úrazu žalobcu firma pracovala na zákazke pre nemeckú spoločnosť, pri zákazke neboli používané plechy hrúbky 1,5 mm, ktoré by bolo treba zakružiť. Na zákazke pracoval aj žalobca, ktorý vykonával čisto zámočnicku prácu a teda pri práci žalobcu na tejto zákazke nebolo potrebné používať aj zakružovací stroj.

13. Žalobca predložil objednávku nemeckej spoločnosti Herbol Meckeshein zo dňa 18.4.2013, ktorá bola realizovaná žalovaným v 1. rade v čase keď došlo k úrazu žalobcu. Z fotografií a hlavných parametrov motorového zakružovacieho stroja XZS 2000/1 bolo preukázané, že na uvedenom stroji bolo možné opracovať len plech o maximálnej hrúbke 1,5 mm. Z fotografie výrobku, ktorý mal žalobca opracovať na danom stroji pre A.. H. G. je zrejme, že sa jednalo o hranol, podľa vyjadrenie svedka o rozmeroch 12x12 mm.

14. Koordinátorom pre práce žalobcu ako živnostníka u žalovaného v 1. rade bol zamestnanec žalovaného v 1. rade E. R.. Menovaný je u žalovaného v 1. rade zamestnaný na základe pracovnej zmluvy zo dňa 2.5.2005 vo funkcii majster. Podľa pracovnej zmluvy má na starosti riadenie výrobných procesov vo výrobe, zabezpečovanie úloh podľa pokynov konateľa. Menovaný bol vypočutý ako svedok a uviedol, že pre žalovaného v 1. rade pracuje ako majster zámočnickej dielne od roku 1984. Jeho úlohou ako majstra je ráno rozdeliť prácu celkovo na 7 pracoviskách. V deň úrazu žalobcu, ráno krátko po 6.00 hod. pri rozdeľovaní práce prišiel za ním A.. H. G. s tým, že potrebuje súkromne skrúžiť štvorhran. Na to mu povedal, aby počkal, kým rozdelí prácu. Žalobca v tom čase stál v úzadí z dôvodu, že predtým mal voľno a práve v ten deň bol prvý deň v práci. Celkove proces zadeľovania práce trvá cca 15-20 minút. Potom, čo v uvedený deň skončil s rozdeľovaním práce prišli za ním chlapi, že p. S. má odtrhnuté prsty. Prešiel do miestnosti kde je zakružovací stroj, avšak tam už nikto nebol, keďže A.. H. G. vzal žalobcu hneď k lekárovi. Pokiaľ sa týka súkromnej práce vykonávanej v priestoroch žalovaného od roku 2005 existuje tlačivo na vykonanie týchto prác, ktoré vypisuje majster, ak niektorý pracovník o súkromnú prácu požiada, následne ho až schvaľuje konateľ. V deň úrazu žalobcu nikomu z pracovníkov tlačivo na súkromnú prácu nevypisoval ani nedával. Štvorhran, ktorý chce zakrúžiť A.. H. G. o rozmeroch asi 15 x 15 mm sa nedal ani zakrúžiť na stroji, na ktorom to šli následne robiť. Pokiaľ by teda zadeľoval túto prácu, určite by ich poslal k inému stroju.

15. A.. H. G. podľa predloženej pracovnej zmluvy zo dňa 3.7.2006 pracoval pre žalovaného v 1. rade vo funkcii samostatný technický pracovník. Podľa popisu práce mal na starosti riadenie technologických a konštrukčných procesov vo výrobe, zabezpečovanie úloh podľa pokynom konateľa. Vo svojej výpovedi uviedol, že v deň kedy došlo k úrazu žalobcu prišiel do práce o 6.00 hod. ráno t.j. skôr než je jeho pracovná doba. Následne šiel na dielne za majstrom E. R., ktorého požiadal, či si môže dať skrúžiť jeden obrobok o rozmeroch 12x12 mm. Vysvetlil mu čo chce spraviť, a ten ho poslal za p. S., že ten to urobí. Potom odišiel za žalobcom, ktorý sa ho pýtal, či má na túto prácu súhlas majstra. Odpovedal mu, že áno, na čo aj majster kývol súhlasne hlavou. S pánom S. následne odišli do miestnosti, kde je zakružovací stroj, kde pán S. pristúpil k stroju aj s výrobkom, ktorý mu dal do ruky resp. ho položil vedľa stroja. Na to sa otočil chrbtom, podišiel niekoľko krokov a začul vzdych. Keď sa otočil p. S. čupel pri stroji a ruku mal v zakružovačke. Pristúpil k nemu, pomohol mu ruku vybrať zo stroja, poskytol mu pomoc a odviezol ho na pohotovosť. U žalovaného v 1 rade nebolo neobvyklé, že boli vykonávané zákazky pre jeho zamestnancov. Pri vykonávaní takýchto zakázok vždy bolo potrebné ísť za vedúcim príslušného úseku resp. majstrom. Po vykonaní práce sa vyčíslila jej hodnota, ktorá bola zaplatená konateľovi spoločnosti. On osobne nikdy žiadne tlačivo nevypíňal hoci pre neho u žalovaného v 1. rade bola viackrát vykonávaná súkromná práca. Súhlas na tieto zákazky vždy dal buď vedúci úseku alebo majster alebo konateľ, bolo to vždy ústne. Predtým pokiaľ aj šiel za konateľom spoločnosti aj po vykonaní prác, nikdy nebol s tým žiaden problém, za tieto práce vždy spoločnosti riadne zaplatil. Súhlas na vykonanie práce pre súkromné účely však musel byť daný vopred, preto šiel najprv za vedúcim alebo majstrom.

16. Z nariadenia konateľa spoločnosti č. 1/2012 Súkromné práce na pracovisku, bolo zistené, že zamestnanci žalovaného v 1. rade nemôžu vykonávať práce pre svoju potrebu alebo potrebu niekoho iného, nesúvisiace s pracovnými povinnosťami zamestnanca bez predchádzajúceho súhlasu zamestnávateľa. Súkromné práce na pracovisku je oprávnený povoliť konateľ spoločnosti A.. O. M. a vedúci pracovník. Na základe povolenia je zamestnanec povinný zapísať druh práce a jej rozsah do tlačiva pre evidenciu súkromných prác, kde majster doplní ostatné skutočnosti a postúpi ho obchodnému oddeleniu. Na konci prác zamestnanec zaplatí za danú činnosť zamestnávateľovi. Zamestnanec nemôže vykonávať súkromné práce na pracovisku bez predchádzajúceho odsúhlasenia zamestnávateľom. Podľa záverečných ustanovení nariadenia č. 1/2012, toto je záväzná pre všetkých zamestnancov a nadobudlo účinnosť 1.12.2012.

17. Vypočutý svedok A.. H. G. potvrdil svojim podpisom, že dňa 22.1.2013 bol okrem iných vnútropodnikových predpisov žalovaného v 1. rade, oboznámený aj s Nariadením č. 1/2012 Súkromné práce na pracovisku. Pri výpovedi potvrdil, že sa jedná o jeho podpis.

18. Žalobca svojim podpisom potvrdil, že bol oboznámený s Inštruktážou o vstupnom školení z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a o ochrane pred požiarimi, ktorá okrem iného obsahuje zákaz živnostníka vykonávať práce bez poverenia.

19. Dňa 4.6.2013 bola medzi žalovaným v 2. rade ako poisťovateľom a spoločnosťou GOHR s.r.o., Železničná 9, Veľký Šariš ako poisťníkom uzatvorená poisťná zmluva č. XXX-Z.-XX-XX-XXXX so začiatkom poistenia 8.6.2013 na obdobie 12 mesiacov. Podľa článku 1 bod 1.2 písm. a/ spolupoisteným z poisťnej zmluvy bol aj žalovaný v 1. rade. Škodová udalosť - úraz poškodeného žalobcu bola žalovanému v 2. rade nahlásená dňa 9.2.2015. Po prešetrení bola táto škodová udalosť uzatvorená bez poskytnutia poisťného plnenia poukazujúc na rozsah poisťného krytia v zmysle poisťnej zmluvy a to článku 2.1 s tým, že činnosť, ktorú v čase úrazu vykonával poškodený a zamestnanec žalovaného v 1. rade A.. H. G. nie je predmetom poisťného krytia. Práca vykonávaná A.. G. bola jeho súkromnou činnosťou, ktorá nie je poistená.

20. Tunajším súdom pod sp. zn. 11C/323/2015 je vedené konanie na základe žaloby žalobcu H. S. proti žalovanému A.. H. G., ktorá bola podaná na súde dňa 14.7.2015. Žalobca sa podanou žalobou domáha od žalovaného náhrady škody vo výške 17 530,- Eur s príslušenstvom a úrazovej renty vo výške 146,0085 Eur mesačne. V žalobe svoj nárok voči žalovanému uplatnil titulom úrazu ľavej ruky, ktorý utrpel dňa 18.7.2013 na základe tých istých okolností, ako v tomto konaní. Konanie vedené pod sp. zn. 11C/323/2015 bolo uznesením zo dňa 21.10.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19.11.2015 prerušené do právoplatného ukončenia konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 9C/309/2015.

21. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

22. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

23. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

24. Podľa § 420a ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inému prevádzkovou činnosťou.

25. Podľa § 420a ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená prevádzkovou činnosťou, ak je spôsobená

a) činnosťou, ktorá má prevádzkovú povahu, alebo vecou použitou pri činnosti,

b) fyzikálnymi, chemickými, prípadne biologickými vplyvmi prevádzky na okolie,

c) oprávneným vykonávaním alebo zabezpečením prác, ktorými sa spôsobí inému škoda na nehnuteľnosti alebo sa mu podstatne sťažuje alebo znemožní užívanie nehnuteľnosti.

26. Podľa § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti za škodu sa ten, kto ju spôsobil, zbaví, len ak preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného.

27. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

28. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne. Ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

29. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorázovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

30. Podľa § 446 Občianskeho zákonníka, náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako úrazový príplatok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

31. Podľa § 447 Občianskeho zákonníka, náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného alebo pri invalidite sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako suma úrazovej renty podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

32. Podľa § 822 Občianskeho zákonníka, z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poistnej udalosti poisťiteľ za neho nahradil podľa poistných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá.

33. Podľa § 823 Občianskeho zákonníka, náhradu platí poisťiteľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poisťiteľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

34. Predmetom konania je náhrada škody na zdraví žalobcu, ku ktorej došlo pri úraze dňa 18.7.2013 na stroji motorový zakružovací stroj XZS 2000/1 patriacom žalovanému v 1. rade, nachádzajúcom sa v jeho prevádzkových priestoroch a počas pracovnej doby. V konaní nebolo sporné, že v čase úrazu bol okrem žalobcu pri uvedenom stroji prítomný len zamestnanec žalovaného v 1. rade A.. H. G., ktorý požiadal žalobcu o opravovanie jeho súkromného výrobku. K úrazu došlo tak, že žalobcovi pritom, ako ukazoval na stroji A.. H. G., že jeho výrobok sa nedá na tomto stroji skúziť, vtiahol ruku medzi valce stroja, keďže stroj sa dal do pohybu. Stroj sa zapínal vypínačmi umiestnenými na podlahe vedľa stroja a do pohybu sa dal v momente, kedy sa A.. H. G. otočil a odchádzal preč. V tom čase žalobca stál tvárou k stroju, ktorý sa spätným krokov zapnúť nedá.

35. Medzi sporovými stranami bola spornou otázkou zodpovednosti žalovaného v 1. rade za predmetný úraz. Žalobca sa v konaní odvolával na ustanovenie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť za škodu v zmysle uvedeného ustanovenia je prípadom osobitnej zodpovednosti, v ktorom je upravená povinnosť uhradiť škodu spôsobenú niekým iným. Predpokladom tejto zodpovednosti je vykonávanie činnosti, pri ktorej vznikla škoda, nie priamo zodpovedným subjektom t.j. právnickou resp. fyzickou osobou, ale vykonávanie činnosti pre tento subjekt inými osobami, ktoré daná právnická resp. fyzická osoba zamestnáva alebo ich pri svojej činnosti využíva. Takéto osoby nevykonávajú prácu vlastným menom a na vlastné riziko, ale pre daný subjekt podľa jej pokynov resp. príkazov, prípadne v jej záujme. Podstatné však je, či konanie toho kto škodu spôsobil, bolo v miestnej, časovej a vecnej súvislosti k plneniu úloh právnickej resp. fyzickej osoby v rámci jeho činnosti. Nemôže ísť teda o konanie, ktorým škodca sledoval svoj vlastný záujem. V tomto prípade je daná priama zodpovednosť škodcu. Táto tak nastáva v prípade, ak chovanie škodcu nespadá do rámca činnosti právnickej resp. fyzickej osoby, pre ktorého prácu vykonáva tzv. exces.

36. Dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že k úrazu žalobcu nedošlo pri jeho plnení pracovných úloh priamo pre žalovaného v 1. rade. Aj keď k úrazu došlo na stroji žalovaného a v jeho prevádzkových priestoroch z dokazovania je nesporné, že žalobca nebol v čase úrazu zadelený na prácu na tomto stroji svojím koordinátorom t.j. majstrom. Žalobcom, ako aj vypočutými svedkami bolo potvrdené, že na tomto stroji mal žalobca vykonať prácu pre svedka A.. H. G., ktorý v čase úrazu žalobcu bol zamestnancom žalovaného v 1. rade. Nešlo však o prácu na zakázke žalovaného v 1. rade, ktorý v tom čase vyhotovoval výrobky pre nemeckého odberateľa a to výrobky iných parametrov, než výrobok, ktorý žalobca na základe požiadania A.. H. G. mal opraviť. Žalobcom, ako aj vypočúvanými svedkami bolo potvrdené, že sa jednalo o súkromný výrobok A.. H. G. a jeho opravovanie požadoval na svoje súkromné účely. A.. H. G. teda nekonal v rámci druhu práce dohodnutého v pracovnej zmluve uzatvorenej so žalovaným v 1. rade, ale sledoval tým výlučne uspokojenie jeho vlastných potrieb. Podľa jeho pracovnej náplne nebol A.. H. G. oprávnený na prácu na predmetnom stroji, na ktorom došlo k úrazu žalobcu a nebol ani nadriadeným žalobcu t.j. nebol oprávnený dávať mu príkazy resp. pokyny na prácu.

37. Napriek uvedenému súd vykonal dokazovanie aj na preukázanie skutočnosti, či nešlo o tzv. súkromnú zakázku pre žalovaného v 1. rade. Z dokazovania je totiž zrejme, že zamestnancom žalovaného v 1. rade bolo umožnené vykonávať prácu aj na svoje súkromné účely a to v prevádzkových priestoroch žalovaného v 1. rade, na jeho strojoch a tiež v pracovnom čase. Z výsluchu žalobcu vyplynula skutočnosť, že na to, aby vykonal prácu aj na súkromnej zakázke musel mať dotýčný pracovník súhlas konateľa spoločnosti a potom svojho koordinátora t.j. majstra. Aj z tohto dôvodu potom, čo bol oslovený A.. H. G., ktorý mu mal povedať, že súhlas konateľa má, požiadal ho, aby si tento zabezpečil aj súhlas majstra a prácu šiel vykonať až potom, čo A.. H. G. bol za jeho nadriadeným majstrom a čo videl, že tento na znak súhlasu prikývol hlavou. Taktiež z výpovede svedka A.. H. G. vyplynulo, že s požiadavkou na opravovanie jeho výrobku pre súkromné účely oslovil majstra, ktorý mu súhlas na takúto prácu dal a poslal ho za žalobcom. Uvedené je v rozpore s výpoveďou svedka E. R. - majstra. Ten síce potvrdil, že bol oslovený A.. H. G. z dôvodu požiadavky práce na jeho súkromné účely, avšak takýto súhlas mu predtým, než došlo k úrazu žalobcu, neudelil z dôvodu vykonávania inej práce.

38. Pokiaľ sa týka výpovede žalobcu, súd poukazuje na to, že pri rozhovore majstra a A.. H. G. nebol priamo prítomný. Stál obďaleč a videl, že menovaný sa rozprávajú a majster prikývol hlavou na znak súhlasu. Výpovede svedkov E. R.Ž. a A.. H. G. sú odlišné v tom, že kým E. R. tvrdil, že súhlas na súkromnú prácu neudelil, A.. H. G. uviedol, že takýto súhlas mu majstrom bol daný a ten ho poslal za žalobcom. Obaja svedkovia pred výsluchom boli súdom poučení v zmysle § 196 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Výpovede oboch menovaných v časti udelenia alebo neudelenia súhlasu A.. H. G. na súkromnú prácu, možno považovať za účelové. E. R. bol a stále je zamestnancom žalovaného v 1. rade, je teda možné predpokladať účelnosť jeho výpovede v prospech žalovaného v 1. rade ako jeho zamestnávateľa. Účelnosť výpovede A.. H. G. vyplýva zo skutočnosti, že žalobca sa voči nemu samostatnou žalobou domáha náhrady škody za predmetný úraz a je zrejme, že pokiaľ by sa nejednalo o zodpovednosť žalovaného v 1. rade, súd bude pokračovať v konaní proti A.. H. G.. Z dôvodu možnej účelnosti výpovede oboch svedkov, súd preto pri rozhodovaní prihliadal najmä na predložené listinné dôkazy. Z listinných dôkazov bolo preukázané, že tzv. súkromné zakázky vykonávané u žalovaného v 1. rade boli upravené nariadením zamestnávateľa. Podľa tohto nariadenia na takéto práce bol pred ich vykonaním nevyhnutný súhlas konateľa spoločnosti alebo vedúceho pracovníka a vypísanie formulára pre súkromné zakázky. S uvedeným nariadením bol oboznámený aj A.. H. G., čo potvrdil svojím podpisom.

39. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že A.. H. G. mal dodržať pri zadaní jeho súkromnej zakázky postup v zmysle nariadenia žalovaného v 1. rade č. 1/2012 Súkromné práce na pracovisku. Tento postup dodržaný z jeho strany nebol. Na súhlas na súkromné práce musel byť totiž daný súhlas konateľa alebo vedúceho pracovníka. Majster E. R. takouto osobou nebol a preto aj pokiaľ by takýto súhlas E. R. bol daný, nemožno práce, ktoré pre A.. H. G. mal vykonať žalobca považovať za súkromnú zakázku žalovaného v 1. rade. Hoci E. R. pracoval a pracuje u žalovaného v 1. rade ako majster a má na starosti riadenie výrobných procesov vo výrobe nemožno túto funkciu považovať za vedúceho pracovníka najmä pokiaľ sa týka prijímania zakázok pre žalovaného v 1. rade a teda ani súkromných zakázok. Poukazujúc na uvedené súd zamietol návrh žalobcu na vykonanie ohliadky na mieste samom. Pri posudzovaní zodpovednosti žalovaného v 1. rade totiž nebolo rozhodujúce, či A.. H. G. mal resp. nemal súhlas majstra dielne a to preto, že na vykonanie súkromnej práce bol nevyhnutný súhlas konateľa resp. vedúceho pracovníka. Uvedené je zrejme aj z výpovede žalobcu, ktorému mal A.. H. G. povedať, že na prácu má súhlas konateľa, on však požadoval aj súhlas majstra ako jeho koordinátora. V konaní nebolo preukázané, aby A.. H. G. mal súhlas na vykonanie súkromných prác od konateľa resp. vedúceho pracovníka žalovaného v 1. rade a preto nemožno konštatovať, že škoda bola žalobcovi spôsobená činnosťou pri vykonávaní pracovných úloh pre žalovaného v 1. rade. Škoda žalobcovi bola spôsobená pri činnosti, pri ktorej zamestnanec žalovaného v 1. rade sledoval svoje vlastné záujmy, aj napriek tomu, že k nej došlo v pracovnom čase a na pracovisku žalovaného v 1. rade. Možno preto konštatovať, že tu chýba vecný vzťah k činnosti pre žalovaného v 1. rade. Za takto spôsobenú škodu tak žalovaný v 1. rade ako zamestnávateľ nie je zodpovedný a preto súd žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol.

40. Do úvahy neprichádza ani zodpovednosť žalovaného v 1. rade v zmysle ustanovenia § 420a písm. a/ Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je škoda spôsobená prevádzkovou činnosťou, ak je spôsobená činnosťou, ktorá má prevádzkovú povahu, alebo vecou použitou pri tejto činnosti. K úrazu žalobcu nedošlo v dôsledku prevádzkovej činnosti žalovaného v 1. rade, ani vecou použitou pri prevádzkovej činnosti, ale v dôsledku toho, že stroj sa dal do pohybu konaním inej osoby pri činnosti, ktorá nemala súvis s prácou pre žalovaného v 1. rade a ktorá v danom čase sledovala svoje vlastné záujmy.

41. Žaloba bola zamietnutá aj proti žalovanému v 2. rade z dôvodu nedostatku jeho vecnej pasívnej legitímácie. Z ustanovenia § 822 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pri poistení zodpovednosti za škodu poisťiteľ v prípade poistnej udalosti nahradí za poisteného škodu, za ktorú poistený zodpovedá škodcovi. Platí teda všeobecná zásada, že náhradu platí poisťiteľ priamo poškodenému. Poškodený však nemá priame právo na plnenie proti poisťiteľovi. Poškodený musí svoje právo na náhradu škody uplatniť voči tomu, kto za škodu zodpovedá, t.j. voči poistenému. Poisťiteľ potom plní poškodenému namiesto poisteného. Iba výnimočne má poškodený priame právo na náhradu škody voči poisťiteľovi, a to ak tak ustanovujú osobitné predpisy. Záväzok poisťovne nahradiť poškodenému škodu za poisteného je záväzkom voči poistenému, nie voči poškodenému; zodpovednostný vzťah vzniká len medzi poškodeným a tým, kto mu spôsobil škodu. Z uvedených dôvodov žalovaný v 2. rade nie je vecne

pasívne legitimovaným v tomto konaní. Jedná sa totiž o poisťovateľa žalovaného v 1. rade, ktorý ak by bol zodpovedný za úraz žalobcu, mal by nárok, aby za neho plnenie žalobcovi poskytol žalovaný v 2. rade. Žalobca ako poškodený však priamy nárok voči žalovanému v 2. rade nemá. Okrem toho súd žalobu zamietol aj voči žalovanému v 1. rade.

42. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

44. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. V danej veci sú splnené predpoklady rozhodnutia o náhrade trov konania podľa citovaného ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. V konaní mali žalovaní plný úspech a preto by im vo vzťahu k žalobcovi prináležala náhrada trov konania v plnom rozsahu. Súd má však za to, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov žalovaným napriek ich plnému úspechu v spore nepriznal v plnom rozsahu, v zmysle § 257 Civilného sporového poriadku. Aplikácia uvedeného ustanovenia prichádza do úvahy výnimočne, pričom táto výnimočnosť môže spočívať tak v konkrétnych okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane sporových strán. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa súd vzal do úvahy obe tieto skutočnosti. Konkrétne pri rozhodovaní o trovách konania vzal do úvahy, že žalobca utrpel úraz pri práci v priestoroch žalovaného v 1. rade, pri vykonávaní práce v prospech jeho zamestnanca. Z dokazovania v tomto konaní je zrejme, že zo strany žalobcu v tomto smere nebola porušená žiadna povinnosť. Žalobcovi malo byť vypočutým svedkom povedané, že na prácu má súhlas konateľa žalovaného v 1. rade a aj napriek tomu požadoval ešte súhlas svojho koordinátora. V dôsledku úrazu žalobca ostal invalidným, okrem invalidného dôchodku iný príjem nemá. Na strane druhej rozhodnutie, ktorým súd nepriznal náhradu trov konania v plnom rozsahu nezasiahne nepriaznivo do majetkovej sféry žalovaných, tak ako v prípade žalobcu. Pri rozhodnutí o náhrade trov konania však súd vzal do úvahy aj skutočnosť, že žalobcom nebolo preukázané, aby pred podaním žaloby vyzval žalovaných na plnenie. Okrem toho, napriek tejto žalobe, zrejme z opatrnosti podal aj žalobu priamo voči škodcovi. Vzhľadom na uvedené súd náhradu trov konania žalovaným priznal v rozsahu 50 %. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.